

РИЗИКИ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Кудрич В.П., кандидат економічних наук, доцент,
ПЗВО «Міжнародний класичний університет
ім. Пилипа Орлика» м. Миколаїв, Україна
Ломакін М.С., здобувач вищої освіти,
ПЗВО «Міжнародний класичний університет
ім. Пилипа Орлика» м. Миколаїв, Україна
Носань О.С., здобувач вищої освіти,
ПЗВО «Міжнародний класичний університет
ім. Пилипа Орлика» м. Миколаїв, Україна

У сучасних умовах господарювання підприємства постійно стикаються з різноманітними ризиками, які можуть впливати на їхню ефективність, стійкість та прибутковість. Важливість дослідження ризиків обумовлена необхідністю розробки стратегій їхнього управління та мінімізації можливих негативних наслідків.

Ризик у підприємницькій діяльності визначається як можливість виникнення несприятливих ситуацій або втрат у процесі досягнення поставлених цілей. Він пов'язаний із невизначеністю, що виникає через зовнішні та внутрішні фактори, які можуть змінювати умови функціонування підприємства.

Ризики підприємницької діяльності класифікують за різними критеріями:

- за джерелами виникнення: внутрішні ризики (неефективне управління, недостатнє фінансування, технічні збої тощо), зовнішні ризики (зміни в законодавстві, економічна нестабільність, природні катаклізми);

- за характером впливу: фінансові (зниження прибутковості, нестабільність валютного курсу), операційні (перебої у виробничому процесі, проблеми з постачанням ресурсів), репутаційні (зниження довіри споживачів, негативний імідж);

- за рівнем контролюваності: контрольовані ризики (можуть бути мінімізовані за рахунок управлінських рішень), неконтрольовані ризики (залежать від зовнішнього середовища і важко піддаються управлінню).

Для ефективного управління ризиками підприємства використовують наступні методи:

- ідентифікація ризиків, який включає: виявлення потенційних загроз – аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів, що можуть спричинити ризики; оцінку вразливості підприємства – визначення найбільш критичних аспектів діяльності; документування ризиків – створення реєстру ризиків для подальшого моніторингу та управління;

– оцінка ризиків передбачає визначення ймовірності виникнення кожного ризику та його потенційного впливу на діяльність підприємства та передбачає: аналіз ймовірності виникнення ризику – статистичні методи, експертні оцінки; оцінку можливих наслідків – вплив ризику на фінансові, операційні та стратегічні показники; пріоритет ризиків – визначення найбільш критичних ризиків, які потребують негайного реагування; розробку відповідних заходів – визначення стратегій реагування на ризики;

– розробка стратегій мінімізації ризиків передбачає: диверсифікацію – розподіл ресурсів між різними напрямками діяльності для зменшення залежності від одного фактора; страхування – використання страхових механізмів для зменшення фінансових втрат; фінансове планування – формування резервних фондів та управління ліквідністю; застосування сучасних технологій – автоматизація процесів для зниження операційних ризиків; розвиток корпоративної культури управління ризиками – навчання персоналу та впровадження політик управління ризиками;

– моніторинг і контроль ризиків є важливим етапом у процесі управління ризиками, який забезпечує постійний аналіз, оцінку ефективності заходів, використання інформаційних технологій та коригування стратегії управління ризиками.

Отже, ризики є невід’ємною частиною підприємницької діяльності, однак правильне їхнє управління дозволяє зменшити можливі втрати та забезпечити стабільність бізнесу. Використання комплексного підходу до аналізу та управління ризиками сприяє підвищенню конкурентоспроможності та довгостроковому успіху підприємств.

СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ УКРАЇНИ

Дяконенко О.І., кандидат економічних наук,
старший дослідник, старший науковий співробітник,
Інститут демографії та проблем якості життя
НАН України, м. Київ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4645-7471>

Соціальна згуртованість – вагомий засіб акумуляції ресурсного потенціалу на місцевому рівні для воєнного та повоєнного відновлення територіальних громад. Територіальні громади, що характеризуються